

[Petra Petersen.]

det, at netop de unge, der forlader skolen, når de er 14 år, altså ikke søger det 8. frivillige skoleår, er dem, der først og fremmest burde fortsætte med at følge undervisningen i ungdomsskolen, og det er vel nok dem, der sidst kommer der. Er de gået triste ud af folkeskolen, og det er der en del af dem der er, så er de svære at få ind på skolebænken igen. Jeg skal ikke generalisere, men det er de unge på 14 år, der har vanskeligt ved at opnå lærepladser; det er dem, der bliver bude og arbejdsdreng, og de er svære at indfange til frivillig undervisning.

Nu taler jeg ikke for tvungen ungdomsundervisning, aldeles ikke, det ville være forkasteligt at indføre tvungen ungdomsundervisning, når folketinget hverken havde mod eller evne til at føre vor folkeskolelov op til den standard, som er nødvendig, og som findes i så godt som alle de europæiske lande. Jeg skal gerne indrømme, at loven kan få en værdi for overgangen fra skole til praktisk arbejde, men loven redder ikke de unge fra at komme på den forkerte hylde i tilværelsen, fordi de ikke ved, hvad de går ind til — sådan tror jeg ministeren har udtrykt det. For den enkelte kan det være tilfældet, ikke for de mange, og det er vel de mange, vi skal se på. Tilværelsen for vore unge i dag er ikke så strålende, som mange tror. Det er snarere sådan, at ungdommen aldrig har haft det så vanskeligt, som den har det i dag. Der kræves meget af vore unge, og livet er ubarmhjertigt. Sagen er vel den, at vi på mange områder kun har givet vore unge lapperier.

Dernæst er der § 2 om den 1- og 2-årige erhvervsprægede undervisning, som skal erstatte det obligatoriske 8. og 9. skoleår, vi ikke fik. Jeg ved godt, at dengang man diskuterede skoleloven, talte man om børnenes skoletræthed og om ønsket om frivillighed o. s. v., men reelt forholdt det sig vel sådan, at man ikke ville give det, der var nødvendigt i økonomisk henseende. Man sagde, der er mangel på skoler, mangel på lærere o. s. v., men rigtigt er det jo, at længe før vi gik til denne skolelov, vidste man, at vi manglede alle disse ting. Det er ingen undskyldning for ikke at føre vor skolelov op til det, som er nødvendigt.

Jeg vil alligevel gerne give lovændringen

min bedste anbefaling, også loven som helhed, som vi jo er gået ind for; jeg håber og tror, at så mange som muligt af de unge vil søge den undervisning og uddannelse, som loven giver mulighed for. Jeg tror imidlertid, det er nødvendigt at fastslå, at de beregnede udgifter med tydelighed siger os, at dette tilbud til de unge er noget, som vi slipper billigt om ved. De samlede udgifter for staten overstiger ikke 2 mill. kr. årlig, og dertil kommer kommunernes andel. Alene dette tal, 2 mill. kr. årlig, siger os, at der ikke ventes store fremskridt eller stor tilgang fra de unge. Beløbet er i sig selv meget lille, det dækker ikke engang en dags militæruddgifter for staten, og det skal altså ikke alene dække den tilgang, man venter, men også fritidsbeskæftigelsen og den aftenskoleundervisning, som findes under denne lov. Ikke mindst ungdommens fritidsbeskæftigelse er et stort spørgsmål, som langtfra er løst i vore storbyer og vel også trænger sig på i vore mindre byer. Skal vi løse alle disse problemer for ungdommen, tror jeg, vi må gå mere rationelt til værks.

Forstod jeg det ærede medlem hr. Poul Hansen (Grenå) rigtigt, mente det ærede medlem, at med dette lovforslag løste man ungdommens uddannelsesproblem. I så fald vil jeg gerne sige: nej, det gør vi ikke. Der skal helt andre ting til, om man skal løse de problemer, ungdommen har i dag med henhold til at få en virkelig uddannelse, og vi skal i alt fald ikke ind på den vej, der er foreslået i det lovforslag, der er fremsat af venstre og de konservative. I bemærkningerne til dette lovforslag siges det, at af de 352 000 elever, der deltog i aftenskoleundervisningen i 1956-1957, var 230 000 over 25 år. Det viser mig bl. a., at det er vanskeligt at få fat i de helt unge til denne undervisning — og siges skal det også, at her har de unge, der får en faglig uddannelse, deres egne skoler — men det viser os også, at der er en del voksne, der trænger til at få udvidet deres kundskaber. Om årsagen til, at de først efter det 25. år søger til aftenskolerne, er det vel svært at sige noget — det kan være, de ikke før har haft muligheder derfor o. s. v. — men efter min mening kan det ikke være grund til at ændre lovens § 23.

Det ærede medlem hr. Justesen, som er